

વ. જગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત

“મુખગણિત શિક્ષક” ભાગ ૪

:- ત્રીજા ધોરણ માટે :- કિંમત અઢી આના પાંચાણુ.

ત્રીજી ચોપડીના
‘ડિક્ટેશન શિક્ષક’
ત્રણ આના.

ગુજરાતના

ઇતિહાસની

ખતીરની રસિક

પ્રશ્નોત્તરમાળા
છ આના.

સુરત જિલ્લાના

ભૂગોળ શિક્ષક

ત્રણ આના

સ્વ. જગનલાલ મોતીરામ શાહ

પ્રસિદ્ધ કર્તા:- ઈશ્વરલાલ મગનલાલ શાહ.

શાહપોર—સુરત.

ગુજરાતની સાં ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૬૫૪

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ મુખ્યગણિત શિક્ષક

વિષય મીટ્રિક : ૧૪૪ : ૩૩૨

દેશી રાજ્યોમાં ટેકસ્ટ બુક્સ, ઈનામ, લાયબ્રેરી
માટે મંજુર થયેલો અને કેળવણીખાતાના
અધિકારીઓના ઉત્તમ સર્ટિફિકેટ પામેલો.

શ્રી ત્રીજા ધોરણનો

મુખગણિત શિક્ષક ભાગ ૪.

રચનાર:- સ્વ. છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

રચનારનું ઠેકાણું:- શાહપોર-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા:- ઈશ્વરલાલ મગનલાલ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું:- શાહપોર-સુરત.

અપનાર:- ગોવિંદજી ડાહ્યાવાળા નાયક.

અપવાનું ઠેકાણું:- શ્રી "અનાવિલ બન્ધુ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.

બરાનપુરી ભાગળ, બાજવાળી પોળ-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તાએ સર્વ હક રાખીને રચના કરી.

સંપત ૧૯૮૭.]

અવૃત્તિ ૧૭મી.

[પ્રિન્ટ ૧૯૭૦.]

કિંમત રૂ. ૦-૨-૬. પોસ્ટાજ ભુક.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
 ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંસ્થા
 અમદાવાદ
 ૧૫૬૫૫૫
 શિક્ષક માટે અભિપ્રાય.
 ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.
 રીજકાર મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજના માજી પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.
 તા. ૨૮-૬-૧૯૧૭ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“સલામ તમારા તરફથી અવલોકનાર્થે “ડિક્ટેશન શિક્ષક”
 ભાગ ૧. ૨. નામના એ નાનાં પણ ઉપયોગી પુસ્તકો મળ્યાં. તે જોતાં
 જણાય છે કે તમારો આ શ્રમ બાળકો, શિક્ષકો, અને કેટલેક
 ફરજો લેખકોને પણ અત્યંત ઉપયોગી થઈ પડશે. આ
 પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી બાળકોને ઘણી ઓછી મહેનતે
 જોડણીનું સાફ અને ચોક્કસ જ્ઞાન થશે. તમોએ વાચનમાળામાંથી
 ધણાખરા મુશ્કેલીવાળા શબ્દો તારવ્યા છે, અને તેને વિવિધ રીતે
 ગોઠવી શીખનાર શીખવનાર ઉભયને સરળતા કરી આપી છે.

વળી સારા કાગળ, મોટા ટાઈપ અને શબ્દોના છુટાપણાને લીધે
 એ પુસ્તકો આંખને આકર્ષક થાય તેવાં છે.

એકંદરે મારા ધારવા પ્રમાણે તમારાં પુસ્તકો શ્રુતલેખનના
 શિક્ષણમાં મદદગાર થઈ પડશે, તેથી કેળવણીની દૃષ્ટિએ જોતાં તેને
 ટેકરૂટ થુક તરીકે સ્વીકારી શકાય તેવાં છે, એજ ”

‘સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક’ અભિપ્રાય.

‘ત્રીજા ધોરણનાં છોકરાંને જોઈએ તે ઉપર નજર રાખીને આ
 નાના પુસ્તકમાં હકીકત સારી ભેગી કરી છે, અને તેમને અનુકૂળ થાય
 એવી સરળ ભાષામાં વર્ણન કર્યું છે.”

પ્રેસ તા. ૮-૭-૧૯૨૫. હરમોહનદાસ દ્વારકાદાસ કાંમનાથજી

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ડા દુ ધી મવર્નર
સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં ૪૧૭૧ તા. ૨૬-૭-૧૫થી

✿ સુરત જિલ્લાનો ✿

✿ “ભૂગોળ શિક્ષક” ✿

એજન્સિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજૂર કર્યો છે.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા વિષે

શ્રીયુત બાઈચંદ પુંજભાઈ શાહ.

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા.

સાદરા તાલુકાસ્કૂલના હેડમાસ્તર સાહેબ.

પોતાના તા. ૧૫-૭-૧૫ના પત્રમાં લખે છે કે:—

ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ
શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ
પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને
નોંધ-કાઠવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની
મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે, એકંદરે
આપનો પ્રયાસ જનસમૂહને ઘણા આદરણીય અને ઉપયોગી
બધ પડવાનો છે” હિંમત ત્રણ આના. પાંચેજ ભુદં.

ત્રીજી ચેપીસીના 'ડિક્ટેશન સિક્ક' ત્રણ આના.
ત્રીજી ચેપીસીનો "મુખ્યખણિત સિક્ક" લાગ ૪.

વિવિધ અપૂર્ણિક લખવાની રીત.	આણખણના અપૂર્ણિક લખવાની રીત.	આણખણના અપૂર્ણિક ખોલવાની રીત
૩. ૦-૦-૩	૩. ૦)૦	પા આનો.
૩. ૦-૦-૬	૩. ૦)૦૧	અડધો આનો.
૩. ૦-૦-૯	૩. ૦)૦૧૧	પોણો આનો.
૩. ૦-૧-૦	૩. ૦)-	એક આનો.
૩. ૦-૧-૩	૩. ૦)-૧	સવા આનો.
૩. ૦-૧-૬	૩. ૦)-૧૧	દોઢ આનો.
૩. ૦-૧-૯	૩. ૦)-૧૧૧	પોણાપણે આના.
૩. ૦-૨-૦	૩. ૦)૨	બે આના.
૩. ૦-૨-૩	૩. ૦)૨૧	સવાબે આના.
૩. ૦-૨-૬	૩. ૦)૨૧૧	અઢી આના.
૩. ૦-૨-૯	૩. ૦)૨૧૧૧	પોણાત્રણ આના.
૩. ૦-૩-૦	૩. ૦)૩	ત્રણ આના.
૩. ૦-૩-૩	૩. ૦)૩૧	સવાત્રણ આના.
૩. ૦-૩-૬	૩. ૦)૩૧૧	સાઠત્રણ આના.
૩. ૦-૩-૯	૩. ૦)૩૧૧૧	પોણાચાર આના.
૩. ૦-૪-૦	૩. ૦૧	પા ફીપીઆ
૩. ૦-૪-૩	૩. ૦૧ ૦૧	પા ફીપીઆ પા આનો

ગુજરાતના ઇતિહાસની વાર્તા રૂપી હાથ

ફક્ત રસિક પ્રમોત્તરમાળા છ આના.

ચોથી શાખાની 'કિરેશી શિક્ષક' ચાર આના [૫]

આનાના આંક.

૧ - રૂ. ૦)	૧૧ - રૂ. ૦	૨૧ - રૂ. ૧
૨ - રૂ. ૦)૮	૧૨ - રૂ. ૦	૨૨ - રૂ. ૧ ૮
૩ - રૂ. ૦)જી	૧૩ - રૂ. ૦ ~	૨૩ - રૂ. ૧ જી
૪ - રૂ. ૦	૧૪ - રૂ. ૦ ૮	૨૪ - રૂ. ૧
૫ - રૂ. ૦ ~	૧૫ - રૂ. ૦ જી	૨૫ - રૂ. ૧ ~
૬ - રૂ. ૦ ૮	૧૬ - રૂ. ૧)	૨૬ - રૂ. ૧ ૮
૭ - રૂ. ૦ જી	૧૭ - રૂ. ૧)~	૨૭ - રૂ. ૧ જી
૮ - રૂ. ૦	૧૮ - રૂ. ૧)૮	૨૮ - રૂ. ૧
૯ - રૂ. ૦ ~	૧૯ - રૂ. ૧)જી	૨૯ - રૂ. ૧ ~
૧૦ - રૂ. ૦ ૮	૨૦ - રૂ. ૧	૩૦ - રૂ. ૧ ૮

૩૧ - રૂ. ૧ જી	૪૧ - રૂ. ૨ ~	૫૧ - રૂ. ૩)જી
૩૨ - રૂ. ૨)	૪૨ - રૂ. ૨ ૮	૫૨ - રૂ. ૩
૩૩ - રૂ. ૨)~	૪૩ - રૂ. ૨ જી	૫૩ - રૂ. ૩ ~
૩૪ - રૂ. ૨)૮	૪૪ - રૂ. ૨	૫૪ - રૂ. ૩ ૮
૩૫ - રૂ. ૨)જી	૪૫ - રૂ. ૨ ~	૫૫ - રૂ. ૩ જી
૩૬ - રૂ. ૨	૪૬ - રૂ. ૨ ૮	૫૬ - રૂ. ૩
૩૭ - રૂ. ૨ ~	૪૭ - રૂ. ૨ જી	૫૭ - રૂ. ૩ ~
૩૮ - રૂ. ૨ ૮	૪૮ - રૂ. ૩)	૫૮ - રૂ. ૩ ૮
૩૯ - રૂ. ૨ જી	૪૯ - રૂ. ૩)~	૫૯ - રૂ. ૩ જી
૪૦ - રૂ. ૨	૫૦ - રૂ. ૩)૮	૬૦ - રૂ. ૩

આનાના આંક.

૬૧ - રૂ. ૩૧૧

૬૨ - રૂ. ૩૧૧

૬૩ - રૂ. ૩૧૧

૬૪ - રૂ. ૪)

૬૫ - રૂ. ૪)

૬૬ - રૂ. ૪)

૬૭ - રૂ. ૪)

૬૮ - રૂ. ૪૧

૬૯ - રૂ. ૪૧

૭૦ - રૂ. ૪૧

૭૧ - રૂ. ૪૧

૭૨ - રૂ. ૪૧

૭૩ - રૂ. ૪૧

૭૪ - રૂ. ૪૧

૭૫ - રૂ. ૪૧

૭૬ - રૂ. ૪૧

૭૭ - રૂ. ૪૧

૭૮ - રૂ. ૪૧

૭૯ - રૂ. ૪૧

૮૦ - રૂ. ૫)

૮૧ - રૂ. ૫)

૮૨ - રૂ. ૫)

૮૩ - રૂ. ૫)

૮૪ - રૂ. ૫

૮૫ - રૂ. ૫

૮૬ - રૂ. ૫

૮૭ - રૂ. ૫

૮૮ - રૂ. ૫

૮૯ - રૂ. ૫

૯૦ - રૂ. ૫

૯૧ - રૂ. ૫

૯૨ - રૂ. ૫

૯૩ - રૂ. ૫

૯૪ - રૂ. ૫

૯૫ - રૂ. ૫

૯૬ - રૂ. ૬)

૯૭ - રૂ. ૬)

૯૮ - રૂ. ૬)

૯૯ - રૂ. ૬)

૧૦૦ - રૂ. ૬૧

૧૦૦ - રૂ. ૬૧

૨૦૦ - રૂ. ૧૨૧

૩૦૦ - રૂ. ૧૮૧

૪૦૦ - રૂ. ૨૫)

૫૦૦ - રૂ. ૩૧

૬૦૦ - રૂ. ૩૭

૭૦૦ - રૂ. ૪૩

૮૦૦ - રૂ. ૫૦)

૯૦૦ - રૂ. ૫૬

૧૦૦૦ - રૂ. ૬૨

૧૦ - રૂ. ૦

૨૦ - રૂ. ૧

૩૦ - રૂ. ૧

૪૦ - રૂ. ૨

૫૦ - રૂ. ૩)

૬૦ - રૂ. ૩

૭૦ - રૂ. ૪

૮૦ - રૂ. ૫)

૯૦ - રૂ. ૫

૧૦૦ - રૂ. ૬૧

આનાની ધાત.

આનાની ધાત.

૪	~	રૂ.	૦૧
૮	~	રૂ.	૦૧૧
૧૨	~	રૂ.	૦૧૧૧
૧૬	~	રૂ.	૧)
૨૦	~	રૂ.	૬૧
૨૪	~	રૂ.	૧૧૧
૨૮	~	રૂ.	૧૧૧૧
૩૨	~	રૂ.	૨)
૩૬	~	રૂ.	૨૧
૪૦	~	રૂ.	૨૧૧
૪૪	~	રૂ.	૨૧૧૧
૪૮	~	રૂ.	૩)
૫૨	~	રૂ.	૩૧
૫૬	~	રૂ.	૩૧૧
૬૦	~	રૂ.	૩૧૧૧
૬૪	~	રૂ.	૪)
૬૮	~	રૂ.	૪૧
૭૨	~	રૂ.	૪૧૧
૭૬	~	રૂ.	૪૧૧૧

૮૦	~	રૂ.	૫)
૮૪	~	રૂ.	૫૧
૮૮	~	રૂ.	૫૧૧
૯૨	~	રૂ.	૫૧૧૧
૯૬	~	રૂ.	૬)
૧૦૦	~	રૂ.	૬૧
૪૦૦	~	રૂ.	૨૫)
૮૦૦	~	રૂ.	૫૦)

૧૬	~	રૂ.	૧)
૩૨	~	રૂ.	૨)
૪૮	~	રૂ.	૩)
૬૪	~	રૂ.	૪)
૮૦	~	રૂ.	૫)
૯૬	~	રૂ.	૬)
૧૧૨	~	રૂ.	૭)
૧૨૮	~	રૂ.	૮)
૧૪૪	~	રૂ.	૯)
૧૬૦	~	રૂ.	૧૦)
૧૭૬	~	રૂ.	૧૧)
૧૯૨	~	રૂ.	૧૨)
૨૦૮	~	રૂ.	૧૩)
૨૨૪	~	રૂ.	૧૪)
૨૪૦	~	રૂ.	૧૫)
૨૫૬	~	રૂ.	૧૬)
૨૭૨	~	રૂ.	૧૭)
૨૮૮	~	રૂ.	૧૮)
૩૦૪	~	રૂ.	૧૯)
૩૨૦	~	રૂ.	૨૦)

—: ગ્રીષ્મ યોગીનો :—

“ઉચ્ચેશન શિક્ષક” ૩ આના

રૂપ. જ્ઞાનલાલ ગોવીંદરામ શાહ.

શાહપોર—સુરત.

૯] પાંચમી એપીનો, “રિક્ષાન શિક્ષક” ચાર આના

પ્રકરણ ૧. મનોજ્ઞાન ૧. આંકનો ઉપયોગ.

- ૧) ૫ એટલે કેટલા દશક? ૨૫ કેટલા દશક? ૭૫ એટલે કેટલા દશક?
- ૨) ૧૨૫; ૧૫; ૧૭૫; ૭૫; ૨૨૫ ના દશક કેટલા?
- ૩) ૫૦ એટલે કેટલા સો? ૨૫ એટલે કેટલા સો? ૭૫ એટલે કેટલા સો?
- ૪) ૧૨૫; ૧૫૦; ૧૭૫; ૨૫૦; ૩૨૫; ૩૭૫ એટલે કેટલા સો?
- ૫) ૦૫ દશક; ૦૧ દશક; ૦૧૫ દશકના એકમ કેટલા?
- ૬) ૦૫ સો; ૦૧ સો; ૦૧૫ સો; ૧૧ સો; ૧૧૫ સો; ૨૧ સો; ૩૧ સો;
૭ સો; ૮૧૫ સો એટલે કેટલા?
- ૭) ૧૬x૦૧; ૩૨x૦૧; ૪૮x૦૧; ૫૨x૧૧ કેટલા?
- ૮) ૧૬x૨૧; ૩૨x૫; ૪૮x૭૫; ૫૨x૧૨; એટલે કેટલા દશક?
- ૯) ૮x૦૧; ૧૫x૦૧; ૩૫x૦૧ ૪૩x૧૧; ૫૪x૧૧; ૬૭x૨૧?
- ૧૦) ૮x૨૫; ૧૫x૫૦; ૩૫x૭૫; ૪૩x૧૨૫; ૫૪x૧૫૦; ૬૭x૨૫૦
એટલે કેટલા સો?
- ૧૧) ૨૫x૨૭; ૫૦x૧૩; ૧૨૫x૧૩; ૨૫૦x૬૩; ૧૫૦x૩૭; ૭૫x૩૬;
એટલે કેટલા સો?
- ૧૨) ૫૦+૨૫; ૭૫+૫૦; ૧૨૫+૭૫; ૧૫૦+૧૨૫; ૧૭૫+૫૦;
૨૨૫+૧૫૦; ૮૭૫+૧૨૫; ૭૫૦+૨૫૦; ૧૨૫૦+૨૫૦;
૧૨૫૦—૧૨૫; ૮૭૫—૧૨૫; ૭૫૦—૨૫૦; ૩૭૫૦—૭૫૦;
૨૨૫૦—૧૧૨૫ એટલે કેટલા?
- ૧૩) ૧૦૦૦÷૧૨૫; ૧૫૦૦÷૧૫૦; ૨૨૫૦÷૭૫; ૭૫૦÷૫૦;
૨૫૦÷૨૫ એટલે કેટલા?

પ્રકરણ ૨. કોષ્ટકો.

અર્થદર્શક પરિમાણો.

(૧) ચલણી નાણાનું કોષ્ટક.

- ૧૧ પાઈ=૧ અધેલો
૩ પાઈ=૧ પૈસો (સવાકો)
૨ પૈસા=૧ ઢબુ (અઢીકો)
૪ પૈસા=૧ આનો; આની
૨ આના=૧ બેઆતી
૨ બેઆતી=૧ પાચલી
૨ પાચલી=૧ અડધા
૨ અડધા=૧ રૂપીઆ
૧૫ રૂપીઆ=૧ જણી

(૨) સરકારી હિસાબમાં:

- ૧૨ પાઈ=૧ આનો
૧૬ આના=૧ રૂપીઆ

(૩) વેપારી હિસાબ ગણવાનું

- ૧૬ વીસવાસી=૧ બદામ
૧૬ બદામ=૧ ફોકડો
૬૩ ફોકડા=૧ આનો
૧૦૦ ફોકડા=૧ રૂપીઆ
૧૬૦૦ બદામ=૧ રૂપીઆ

ભારદર્શક પરિમાણો.

(૪) રૂપી સમારણ તોલનું.

- ૨૧ રૂપીઆભાર=૧ અધોળ
૪૪ બુના પૈસાભાર=૧ અધોળ
૪૧ ટાંક=૧ અધોળ
૨ અધોળ=૧ નવટાંક
૨ નવટાંક=૧ પાશર
૨ પાશર=૧ અચ્છર
૨ અચ્છર=૧ શર

- ૪૦ રૂપીઆભાર=૧ શર
૭૨ બુના પૈસાભાર=૧ શર
૯૬ નવા પૈસાભાર=૧ શર
૪૦ શર=૧ મણ
૫ મણ=૧ કોથળો
૭ મણ=૧ નાનો હારો
૧૨ મણ=૧ માણી
૧૬ મણ=૧ કળસી
૨૦ મણ=૧ ખાંડી
૨૩ મણ=૧ મોટો હારો
૨૪ મણ=૧ ભાર

૧૦] પહેલી ચોપડીના 'ડિક્શન શિક્ષક' અહીં આના.

૩૦	મણુ=૧ ગાલી
૩૨	મણુ=૧ બેડીઉં
૪૦	મણુ=૧ મુડો
૧૦૦	મણુ=૧ મોટો મુડો

(૫) ૩ તથા કપાસ તોલવાનું

૪૮	શેર=૧ ધડી
૨૦	ધડી=૧ ભાર

(૬) સોનું રૂપું તોલવાનું (દેશી)

૬	ચોખાભાર=૧ રતી
૪	મગભાર=૧ રતી
૩	રતી=૧ વાલ
૧૬	વાલ=૧ ગદિઆણી
૨	ગદિઆણી=૧ તોલો
૩૨	વાલ=૧ તોલો

(૭) દક્ષિણમાં ચાલતું

૮	રતી=૧ માસો
૧૨	માસો=૧ તોલો

(૮) ગણુત્રીનું કોષ્ટક.

૧૨	નંગ=૧ ઝઞન
૧૨	ઝઞન=૧ ગ્રોસ (મુસ)
૨૦	નંગ=૧ કોડી (કુડી)

૧૦૦	નંગ=૧ સેંકડો
૧૦	સેંકડો=૧ હજાર

(૯) કાગળ ગણવાનું.

૨૪	તાવ=૧ ધા (દસ્તો)
૨૦	ધા=૧ રીમ
૧૦	રીમ=૧ ગાંસડી

મહત્વદર્શક પરિમાણો.

(૧૦) કપડાં ભરવાનું.

૨	આંગળ=૧ તસુ
૧૨	તસુ=૧ પુટ
૨	પુટ=૧ ગળ
૨૪	તસુ=૧ ગળ
૩	પુટ=૧ વાર
૩૬	તસુ=૧ વાર
૨૦	તસુ=૧ હાથ

(૧૧) દેશી અંતર માપવાનું

૮	આડાનવ=૧ આંગળ
૪	આંગળ=૧ મુઠ્ઠી
૩	મુઠ્ઠી=૧ વેંત
૨	વેંત=૧ હાથ
૪	હાથ=૧ દંડ (વામ)

બીજી ચોપડીના 'ડિક્ટેશન શિક્ષક' ત્રણ આના. [૧૬]

૨૦૦૦ દડ=૧ ગાઉ
 ૪ ગાઉ=૧ જોજન
 ૧ ગાઉ=૨૥ માઇલ

(૧૨) અંગ્રેજી અંતર માપવાનું

૧૨ ઇંચ=૧ ફુટ
 ૩ ફુટ=૧ વાર (યાર્ડ)
 ૨૨૦ યાર્ડ=૧ ફર્લાંગ
 ૮ ફર્લાંગ=૧ માઇલ

૫૨૮૦ ફુટ=૧ માઇલ
 ૧૭૬૦ યાર્ડ=૧ માઇલ

(૧૩) દેશી ચોરસ માપનું

૨૦ કઠી=૧ માઇસ
 ૨૦ વસા=૧ વીધું

ઠાળ દર્શક પરિમાણો.

(૧૪) વખત જાણવાનું કોષ્ટક.

૬૦ વિપળ=૧ પળ

૬૦ પળ=૧ ધડી
 ૭૫ ધડી=૧ પહોર
 ૮ પહોર } =૧ દિવસ
 ૬૦ ધડી }

૭ દિવસ=૧ અઠવાડીઈ
 ૧૫ દિવસ=૧ પખવાડીઈ
 ૩૦ દિવસ=૧ મહીનો
 ૧૨ મહીના=૧ વરસ
 ૫૨ અઠવાડીયાં=૧ વરસ
 ૩૬૦ દિવસ=૧ વરસ

વખત જાણવાનું અંગ્રેજી કોષ્ટક

૬૦ સેકન્ડ=૧ મિનિટ
 ૬૦ મિનિટ=૧ કલાક
 ૨૪ કલાક=૧ દિવસ
 ૩૬૫ દિવસ=૧ વરસ

૧ ધડી=૨૪ મિનિટ
 ૧ પહોર=૩ કલાક

પ્રકરણ ૩.

મનોચત્ત ૨. પાણીનું મુખગણિત.

૧) અર્ધાને પાવલી મળીને કેટલા રૂપીઆ થાય ?

૨) ૦૥૫ ગજ લુગડું હતું બીજું ૦૥૫ ગજ લીધું તો કેટલું થયું ?

- ૩) ૨૭માં ૦૧૧ ઉમેરું તો ફેટલા થાય ?
- ૪) ૬૩ મણુ મફ હતા, ખીખ ૦૧૧ મણુ લાગ્યો તો ફેટલા થયા ?
- ૫) ૪૫+૦૧૧; ૪૭+૦૧૧; ૩૭+૦૧૧ ૬૯+૦૧૧ ફેટલા ?
- ૬) ૦૧૧+૪૦૧ ૦૧૧+૬૧૧ ૦૧૧+૪૭ ૦૧૧+૭૨ ફેટલા ?
- ૭) કઈ સંખ્યામાંથી ૦૧૧ લખ્યો તો ૪૫૧, ૪૮, ૩૮૧, ને ૭૦૧ રહે ?
- ૮) ૧૨ અડધા અને ૧૨ પાવલા મળી ફેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૯) ૧૧ શેર દૂધમાંથી ૦૧૧ શેર ઢોળાઈ ગયું તો ફેટલું રહ્યું ?
- ૧૦) મારી પાસે ૩. ૦૧૧ છે તેમાં શું ઉમેરું તો ૩. ૦૧૧ થાય ?
- ૧૧) મારી પાસે ૩. ૧૬૧ હતા તેમાંથી રૂપીઆ ૦૧૧ ખોલાઈ ગયો તો ફેટલા રહ્યા ?
- ૧૨) ૩. ૨૪ માંથી ૩. ૦૧૧ ખરચ્યો તો બાકી શું રહ્યું ?
- ૧૩) ૬૫-૦૧૧, ૬૭-૦૧૧, ૪૮-૦૧૧, ૬૩-૦૧૧ ફેટલા ?
- ૧૪) ૧૭x૦૧૧; ૨૩x૦૧૧; ૬૯x૦૧૧; ૬૯x૦૧૧ ફેટલા ?
- ૧૫) એક તપેલામાં ૦૧૧ મણુ દૂધ માય તો એવા ૨૭ તપેલામાં ફેટલું માશે ?
- ૧૬) એક રૂપીઆનું ૦૧૧ ગજ તો ૩. ૭૫) નું ફેટલું ?
- ૧૭) ૦૧૧ ગજનું એક ગજવું થાય તો ૨૮ ગજવામાં ફેટલા ગજ લુગડું વધરાય ?
- ૧૮) ૩ ૦૧૧ નું એક શેર તો ૨૪ શેરનું શું ?
- ૧૯) એક આનાનું ૦૧૧ શેર તો ૨૪ આનાનું ફેટલું આવે ?
- ૨૦) એક છોકરાને ૩. ૦૧૧ આપીએ તો ૬૫ છોકરાને આપવા ફેટલા રૂપીઆ જોઈએ ?
- ૨૧) એક શીશીમાં ૦૧૧ શેર સાદી માય તો ૫૬ શીશીમાં ફેટલી માય ?

૨૨) મહીને વાા મણુ યોખા જોઇએ તો ૧૧ વરસમાં કેટલા જોઇએ ?

૨૩) એક માણુસને વાા શેર અનાજ જોઇએ તો ૬૧ માણુસને કેટલા મણુ જોઇએ ? ૪૦ શેર=૧ મણુ.

૨૪) એક શેર બદામનો રૂ. વાા પડે તો એક મણુનું શું બેસે ?

૨૫) ૨૪ આખાના પોણા કેટલા ? ૩૬ પોણાના આખા કેટલા ?

૨૬) પોણા રૂપીઆના પૈસા કેટલા ? આના કેટલા ? ઢગુ કેટલા ?

૨૭) ૮૯ પોણું ? ૩૯ પોણું ? ૭૯ પોણું ? ૪૯ પોણું કેટલા ?

૨૮) ૫૨ પોણાના આખા કેટલા ? ૬૪ પોણાના આખા કેટલા ?

૨૯) પોણાની ચચ્યારની પલાખી બોલો.

૩૦) પોણાની બબ્બેની પલાખી બોલો.

૩૧) એક મજુરણુ દરરોજ રૂ. વાા કમાય તો ૨૯ મજુરણુ ૮ દિવસમાં શું કમાશે ?

૩૨) રૂ. ૫૦ ની મણુ ખાંડ મળે તો ૭ મણુ નું શું બેસશે ?

૩૩) પોણા રૂપીઆમાં ૩ પૈસા ઓછા છે તો કેટલા પૈસા હશે ?

૩૪) કેટલા પાવલા મળીને પોણા રૂપીઆ થાય ?

૩૫) પોણા કામળાંથી ૦૧ કામળા કેટલા જણને અપાય ?

૩૬) જેટલા અડધા તેલસીજ પાવલીઓ કેટલી વખત લાઇએ તો ૬૯ રૂપીઆ થાય ?

૩૭) રૂ. ૩૩ માં પોણા રૂપીઆ કેટલી વાર છે ?

૩૮) રૂ. ૬૦ છે, ને છોકરા ૮૦ છે તો દરેકને શું બજારે ?

૩૯) રૂ. ૩૩ છે, તેમાં પોણા રૂપીઆ કેટલીવાર ઉમેરીએ તો ૪૫ રૂપીઆ થાય ?

૪૦) વાા જાજ અનાતનો રૂ. ૧) બેસે તો રજા મળનું શું બેસે ?

૧૪] પહેલા ધોરણના “મુખગણિત શિક્ષક” પોણા બે અના.

- ૪૧) ૯૬ ખમીસની શીવડામણી રૂ. ૭૨ બેઠી તો ૭ ની કેટલી ?
- ૪૨) કેટલા પોણા હોય તો ૩૬ આખા થાય ?
- ૪૩) ૫૬૧ ગજ કપડામાંથી ૦૧૧ ગજના કેટલા રૂમાલ થાય ?
- ૪૪) રૂ. ૨૭ ના ૩૬ રૂમાલ મળ્યા તો એક રૂમાલનું શું પડ્યું ?
- ૪૫) કેટલા પોણે ૬૬ ? કેટલા પોણે ૨૬૧ ? કેટલા પોણે ૩૨૧ ?
- ૪૬) પોણો કેટલીવાર લખ્યો તો ૩૩૧૧ થાય ?
- ૪૭) ઘોડાને રોજ ૦૧૧ શેર ચંદી જોઈએ તો ૪૮ શેર કેટલા દિવસ ચાલે ?
- ૪૮) કેટલા પોણે ૯, ૧૫, ૨૭, ૪૨, ૭૨ ?
- ૪૯) ૩૯ પેડામાંથી પોણો પોણો પેડો કેટલા છોકરાને અપાય ?
- ૫૦) ૧૧૧ આનાનું શેર કોણું મળે તો રૂ. ૦૧૧ નું કેટલું આવે ?
- ૫૧) પોણો હજાર તે કેટલા ? પોણો સો લખો. પોણીસો લખો.
- ૫૨) કેટલા પોણા હોય તો પુરેપુરા આખા થાય ?
- ૫૩) રૂ. ૦૧૧ એ શેરના ભાવના ૩૦ શેર જીરાતે બદલે રૂ. ૧૧૧ એ શેરના ભાવની કેટલી હોંગ આપવી ?

મનોચત્ન ૩. સવાયાનું મુખગણિત.

- ૧) રૂપીઓ ને પાવલી મળીને કેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૨) ૪૩૧૧ માં ૧૧ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
- ૩) ૬૩૧૧ રૂપીઆ હતા, ને મારા ભાઈ ૧૧ રૂપીઓ આપે તો મારી પાસે કેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૪) ૩૮૧૧+૧૧, ૬૭૧+૧૧, ૫૬૧+૧૧, ૭૦+૧૧ કેટલા ?
- ૫) ૧૧+૪૫, ૧૧+૪૭૧, ૧૧+૩૬૧, ૧૧+૭૮૧૧ કેટલા ?
- ૬) રૂ. ૭૮૧૧ છે, તેમાંથી સવા રૂપીઓ ખરચ્યો તો બાકી શું રહ્યું ?

બીજા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” એ આના [૧૫

- ૭) રૂ. ૪૫ માંથી રૂ. ૧૧ ધર્માદા કર્યો તો કેટલા રહ્યા ?
- ૮) ૭૮૩-૧, ૫૭૩-૧, ૩૬૧-૧, ૧૦૦-૧ કેટલા ?
- ૯) ૪૦-૩૮૩, ૬૮૩-૬૭૩, ૮૨૩-૮૧૩, ૭૧૩-૭૦ કેટલા ?
- ૧૦) ૧૧ રૂપિયામાં શું ઉમેરીએ તો ૨૩ થાય ?
- ૧૧) રૂ. ૩૩૩ છે, ૫ કરવા છે તો કેટલા ખૂટે ?
- ૧૨) ૯×૧૧, ૭૫×૧૧, ૬૯×૧૧, ૭૯×૧૧, ૪૯×૧૧ કેટલા ?
- ૧૩) ૩૭×૧૧, ૬૭×૧૧, ૯૫×૧૧, ૭૦૦×૧૧, ૯૦૦×૧૧ કેટલા ?
- ૧૪) ૧૧ રૂપિયાએ શેર બદામ મળે તો ૨૯ શેર બદામનું શું બેસે ?
- ૧૫) એક બાંડીમાં ૧૧ ગજ કપડું બાય તો ૪૫ ગજમાંથી કેટલી બાંડી થશે ?
- ૧૬) એક મજૂર રોજ ૧૧ રૂપિયા કમાય તો ૩૯ દિવસમાં શું કમાશે ?
- ૧૭) ૭૨ તપેલી લેવી છે. એક તપેલીનું વજન ૧૧ શેર થાય છે તો બધી તપેલીનું વજન કેટલા મળુ થશે ? ૪૦ શેર=૧ મળુ.
- ૧૮) રોજ ૧૧ શેર લોટ વપરાય તો મહીનામાં કેટલો વપરાશે ?
- ૧૯) એક છોકરા ૧૧ શેર દૂધ પીએ તો ૬૭ છોકરા કેટલું દૂધ પીશે ?
- ૨૦) ૩૩ રૂપિયાએ મળુ બદામ મળે તો ૧૧ મળુનું શું બેસશે ?
- ૨૧) સવાયાની ચમચારની પલાખી અવળી બોલો.
- ૨૨) સવાયાની બખ્ખેની પલાખી સવળી ને અવળી બોલો.
- ૨૩) ૯૯×૧૧ થી ૭૯×૧૧ સુધી ઉલટા બોલો.
- ૨૪) જેટલા રૂપિયા તેટલાજ પાવલા ૪૩ વખત લઈએ તો કેટલા રૂપિયા થાય ?
- ૨૫) રૂ. ૧૧ નું ૧ શેર ઘી મળે તો ૪૦ રૂપિયાનું કેટલું આવે ?
- ૨૬) એક આનાનું ૧૧ શેર ફાળું મળે તો રૂ. ૩૧ નું કેટલું આવશે ?

૧૬] ગુજરાતના ઇતિહાસની વાર્તાશ્રી—

- ૨૭) હું ૪૧ માણસ પાસે સવા સવા રૂપીઓ આપું છું તો મારું કુલ લેણું કેટલું હશે ?
- ૨૮) એક શેર કારેલાંનો સવા આપ્નો બેસે તો ૬૪ શેર કારેલાંના કેટલા રૂપીઆ બેસે ?
- ૨૯) ૧૨ મનુરને રાજના સવા રૂપીઆ લેખે ૮ દિવસના કેટલા રૂપીઆ મળશે ?
- ૩૦) ૧૫ રૂપીઆ ને ૧૫ પાવલી મળીને કેટલા રૂપીઆ થાય ?
- ૩૧) મણુ સાકરના રૂ. ૭૩૩ બેસે તો ૧૧ મણુનું શું બેસે ?
- ૩૨) કેટલાં પાવલાં મળીને સવા રૂપીઓ થાય ?
- ૩૩) સવા રૂપીઆમાં ૦૧ રૂપીઓ કેટલી વાર છે ?
- ૩૪) સવા કાગળમાંથી ૦૧ કાગળ કેટલા થશે ?
- ૩૫) ૮૫ રૂપીઆમાંથી સવા રૂપીઓ કેટલા માણસને અપાય ?
- ૩૬) ૮૦ છોકરા વચ્ચે ૧૦૦ રૂપીઆ વહેંચીએ તો દરેકને શું મળે ?
- ૩૭) ૧૧ શેર વેગમ્બુનો એક આનો તો ૧૧ મણુ ૮૩૩ શેરનું શું બેસે ?
- ૩૮) એક કોટની શીવડમણી ૧૧ રૂપીઆ લેખે દરજીને મેં ૪૩૩૩ રૂપીઆ આપ્યા ત્યારે કેટલા કોટ શીવડાવ્યા હશે ?
- ૩૯) ૯૦ રૂપીઆમાંથી સવા રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપીઓ આવશે ?
- ૪૦) એક તાક્રમાં ૩૭૩ ગજ કપડું છે, તેમાંથી સવા સવા ગજના કેટલા પહેરણુ થશે ?
- ૪૧) ૫૫ રૂપીઆમાં ૪૪ ટોપીઓ લીધી તો એક ટોપીની કિંમત શું પડી ?
- ૪૨) કેટલી વાર સવા લાઇએ તો ૮૮૩૩; ૭૩૩૩; ૪૭૩; ૧૦૭૩; ૮૭૫ થાય ?
- ૪૩) એક હુન્નમતની ૧૧ આનો આપનો ૫૩ છે, મેં હુન્નમને રૂ. ૫ આપ્યા ત્યારે કેટલી હુન્નમત કસી હશે ?

- ૪૪) ૪૨૥ રૂપીઆમાંથી સવા રૂપીઆવાળી કેટલી છત્રીઓ આવશે ?
 ૪૫) કેટલા સવા ૪૫ ? કેટલા સવા ૫૬ ? કેટલા સવા ૪૮૩ ?
 ૪૬) ૪૨ વાર સવા રૂપીઓ લેવાને બદલે ૨૥ રૂપીઆ કેટલીવાર લખએ
 તો ચાલે ?
 ૪૭) કેટલા સવા હોય તો પુરેપુરા આખા થાય ?
 ૪૮) ૧૧ આને શેર સુરણ મળે તો ૧૧ રૂપીઆનું કેટલું આવે ?
 ૪૦) ૧૧ શેરનો ૧૧ આનો તો ૧૧ મળ્યું શું ?

— ૬ —

મનોચત્ર ૪. શેરની ધાતનો ઉપયોગ.

- ૧) પૈસા એટલે શું ? રૂપીઆ એટલે શું ? પૈસા ને પૈસાભાર અને રૂપીઆ
 ને રૂપીઆભારમાં ફેર શું તે સમજાવો.
- ૨) રૂપીઆભાર મધ લેજો એમાં શું સમજ્યા ?
- ૩) અધાળના રૂપીઆભાર કેટલા ? અધાળના પૈસાભાર કેટલા ?
- ૪) અધાળ તોળવા માટે કેટલા રૂપીઆ મૂકવા ? પૈસા કેટલા મૂકવા ?
- ૫) ૨૥ રૂપીઆનો ભાર કેટલા પૈસાના ભાર બરાબર છે ?
- ૬) ૪૥ પૈસા મૂકીને તોળવાને બદલે કેટલા રૂપીઆ મૂકીને તોળાએ
 તો ચાલે ?
- ૭) અધાળ દરાખ લીધી બીજી વાર અધાળ લીધી કેટલી થઈ ?
- ૮) અધાળ બે વખત લેવાને બદલે એકી વખતે કેટલું લેવું ?
- ૯) નવટાંકના અધાળ કેટલા ? કેટલા અધાળનો નવટાંક થાય ?
- ૧૦) નવટાંકના રૂપીઆભાર કેટલા ? નવટાંકના પૈસાભાર કેટલા ?
- ૧૧) નવટાંક તેલમાંથી ૪૬ પૈસાભાર ઢોળાઈ ગયું તો કેટલું રહ્યું ?

૧૬] ત્રીજા ધોરણનો “મુખ્યગણિત (શિક્ષક)” અઢી આના.

- ૧૨) જા પૈસાભાર બદામમાં, ૨૫ રૂપીઆભાર એલચી નાખી તો કેટલું વજન થયું ?
- ૧૩) પાશેરના નવટાંક કેટલા ? પાશેરના અઘોળ કેટલા ? પાશેરના રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ?
- ૧૪) ૨ નવટાંક; ૪ અઘોળ; ૧૦ રૂપીઆભાર; ૧૮ પૈસાભાર કયા કાટલાની બરાબર છે ?
- ૧૫) ૧૦ રૂપીઆ, ૧૮ પૈસા, ૨ નવટાંક, ૪ અઘોળ, એક પાશેર એમાં બાર કોનો વધારે ?
- ૧૬) જા પૈસાભાર ખાંડ, અઘોળ ઘી અને નવટાંક લોટ લીધો તો બધું મળી કેટલું વજન થયું ?
- ૧૭) પાશેર મધમાંથી અઘોળ વપરાયું તો કેટલું રહ્યું ?
- ૧૮) ૨૫ રૂપીઆભાર મરી, અઘોળ તજ, અને જા પૈસાભાર એલચીમાં કેટલી સૂંઠ નાખું તો પાશેર વજન થાય ?
- ૧૯) પાશેર કોની કોની બરાબર છે ? પાશેર અને પાશેર કેટલું
- ૨૦) કેટલા પાશેરા હોય તો અચ્છેર જેટલું વજન થાય ?
- ૨૧) અચ્છેરના પાશેરા કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અઘોળ કેટલા ? રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ? અચ્છેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૨૨) કાટલાં વગર અચ્છેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૨૩) અચ્છેર ઘીમાંથી વાપરતાં ૩ અઘોળ રહ્યું ત્યારે કેટલું વપરાયું ?
- ૨૪) ૩ વાર નવટાંક સાહી લીધી, પણ શીશીમાં અચ્છેર સાહી માય છે, તો શીશી બરવાને બીજી કેટલી સાહી લેવી ?
- ૨૫) અચ્છેર લોટ ને પાશેર ઘી મળી કેટલું વજન થયું ?

ચાથા ઘોરણના "મુખગણિત શિક્ષક" ચાર આના. [૧૬]

- ૨૬) પોણો શેરના પાશેરા કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અધાળ કેટલા ?
- ૨૭) એકલા પૈસાથી પોણો શેર શી રીતે તોળી આપ્યું ?
- ૨૮) ૧૫ રૂપીઆ છે, બીજા કેટલા રૂપીઆ હોય તો પોણો શેર તોળી આપાય ?
- ૨૯) પોણો શેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૩૦) પોણોશેર દૂધમાં પાશેર પાણી મેળવ્યું તો કેટલું વજન થયું ?
- ૩૧) શેરમાંથી કેટલું વાપરીએ તો પોણો શેર રહે ?
- ૩૨) શેરના અચ્છેરા કેટલા ? પાશેરા કેટલા ? નવટાંક કેટલા ? અધાળ કેટલા ? રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ?
- ૩૩) શેર કોની કોની બરાબર છે ?
- ૩૪) આ રેતીના ઢગલામાંથી આ અધાળી વડે નવટાંકી, પાશેરો, અચ્છેરો અને શેરીઓ બનાવો.
- ૩૫) નવટાંકની ધાત બોલો. શેરની ધાત બોલો.
- ૩૬) કેટલી વખત નવટાંક લઈએ તો શેર થાય ? ૩૦૦ શેર લેવું હોય તો નવટાંક કેટલીવાર લેવું ?
- ૩૭) ૧૬ અધાળના કેટલા શેર ? ૭ શેરના, ૧૦૦ શેરના, ૨૦૦ શેરના, ૧૦૦૦ શેરના, ૧૦ શેરના અને પાશેરના અધાળ કેટલા ?
- ૩૮) ૪ શેર તોળવા માટે કેટલા પાશેર મૂકવા ? ચાર શેરના પાશેરા કેટલા ?
- ૩૯) ૩૦ રૂપીઆ છે, એનો ભાર કેટલો ? એટલોજ ભાર કેટલા પૈસાનો થાય ?
- ૪૦) ત્રાજવાના એક પક્ષમાં પાંચસોરી મૂકી છે. તે સામાં પક્ષમાં પાંચસોરી મૂકી છે તો કેટલું તોળાશે ?
- ૪૧) ૨૦૦ પાંચની પાશેર દૂધી મળે તો શેરનું શું બેસે ?

- ૪૨) ૨૥ આનાનું શેર દૂધ આવે ત્યારે પોણા શેરનું શું આપવું ?
- ૪૩) ૨૥ આને શેર કારેલાં મળે તો પાશેરનું શું આપવું ?
- ૪૪) બાર વખત અધોળ અધોળ મધ લીધું ત્યારે તે કેટલું થયું ?
- ૪૫) શેરમાં ૪૥ પૈસાભાર ઓછું દૂધ મળ્યું ત્યારે પોણા શેર કરતાં કેટલું વધારે અથવા ઓછું મળ્યું ?
- ૪૬) પાંચશેર ને નવટાંક ધી છે તેમાં કેટલું નાખું તો છ શેર થાય ?
- ૪૭) ૮ પૈસાનું શેર દૂધ મળે તો નવટાંકનું શું ? એક પૈસાનું કેટલું આવે ?
- ૪૮) ૮ પાંધનું પાશેર દૂધ આવ્યું તો એક આનામાં કેટલું આવશે ?
- ૪૯) ૨૥ શેરના રૂપીઆભાર કેટલા ? પૈસાભાર કેટલા ?
- ૫૦) ૧૫ રૂપીઆભાર કેટલા અધોળની બરાબર છે ?
- ૫૧) દોઢ પાશેર તે કેટલા રૂપીઆના ભાર બરાબર છે ?
- ૫૨) ૦૧, ૦૨, ૦૩, ૧૧, ૧૨, ને ૨૥ શેરના રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૫૩) દોઢ પાશેરના નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ? રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૫૪) અઢી પાશેરના નવટાંક કેટલા ? અધોળ કેટલા ?
- ૫૫) ૧૦, ૨૦, ૩૦, ૪૦, ૫૦, ૬૦, ૮૦, ને ૧૦૦ રૂપીઆભારના શેર કેટલા ?
- ૫૬) કેટલા નવા પૈસાભારનું ૧૥ શેર થાય ?
- ૫૭) પોણાશેર ને નવટાંકના રૂપીઆભાર કેટલા ?
- ૫૮) શેર ને પાશેરા વડે પોણાશેર શી રીતે તોળી આપવું ?
- ૫૯) નવટાંક લોટ ને ૪૥ પૈસાભાર ધી મળી કેટલું વળન થાય ?
- ૬૦) અચ્છેર બદામ, પાંચ રૂપીઆભાર સાકર અને ૯ પૈસાભાર એલચી લીધી તેમાં કેટલો લોટ નાખું તો શેર વળન થાય ?
- ૬૧) પોણા શેર ધીમાંથી ૧૮ પૈસાભાર વપરાયું તો હવે કેટલા શેર રહ્યું ?
- ૬૨) ૪૦ રૂપીઆભાર વધારે કે ૩૬ પૈસાભાર ?

- ૬૩) નવટાંક, પાશેર, અચ્છેર, પોણો શેર તે શેર તોળવું હોય તો કેટલા રૂપીઆ મૂકવા? પૈસા કેટલા મૂકવા?
- ૬૪) મારી પાસે એક રૂપીઆભારતું, ૩ રૂપીઆભારતું, ૯ રૂપીઆભારતું અને ૨૭ રૂપીઆભારતું એવાં ચાર કાટલાં છે; તેનાથી નવટાંક, પાશેર, અચ્છેર, પોણોશેર અને શેર તોળી આપો.
- ૬૫) ઉપરના ચાર કાટલાંથી એક રૂપીઆભારથી ૪૦ રૂપીઆભાર સુધીમાં જેટલા રૂપીઆભાર માગે તેટલા રૂપીઆભાર તોળી આપો.

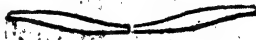
મને યાત્ર ૫. મણુની ધાતનો ઉપયોગ.

- ૧) મણુના શેર કેટલા? કેટલા શેરનો મણુ? શેરના રૂપીઆભાર કેટલા?
- ૨) સવા મણુના શેર કેટલા? પોણો મણુના શેર કેટલા?
- ૩) ૪૮ શેર તે એક મણુથી કેટલું વધારે, અને સવા મણુથી કેટલું ઓછું?
- ૪) ૧૧૧ મણુમાંથી ૩ શેર લઇએ તો કેટલા શેર રહે?
- ૫) ૩૮ શેર ૦૧૧ મણુથી કેટલું વધારે? ૦૧૧ મણુ ૩૮ શેરથી કેટલું ઓછું? ૩૮ શેર મણુમાં કેટલું ઓછું? મણુ એ ૩૮ શેરથી કેટલું વધારે?
- ૬) ૧૦૦, ૬૦, ૫૦, ૩૦, ૨૦, ૧૦, શેરના મણુ કેટલા? ૦૧, ૦૧, ૦૧૧, ૧૧, ૧૧૧, અને ૨૧૧ મણુના શેર કેટલા?
- ૭) મણુની દશશેરી કેટલી? પાંચશેરી કેટલી? અઢીશેરી કેટલી? સવાશેરી કેટલી? અંધમણીઆ કેટલા?
- ૮) ૨૧૧ મણુ ૭ શેરના શેર કેટલા?

૨૨] પાંચમા ધોરણનો "મુખ્યમંત્રિ શિક્ષક" ચાર આના.

- ૯) સવા મણુની પાંચશેરી કેટલી ? અઢીશેરી કેટલી ? સવાશેરી કેટલી ?
- ૧૦) ૧૧ મણુમાંથી પાંચ શેર કેટલી વખત આપી શકાય ? ૧૧ શેર કેટલી વખત આપી શકાય ?
- ૧૧) ૨૫ શેરમાં પાંચ શેર નાખીએ તો કેટલા મણુ થાય ? ૫ શેર કાઢી લઇએ તો કેટલા મણુ રહે ?
- ૧૨) ૩૫ શેરમાંથી ૫ શેર કાઢી લઇએ તો કેટલા મણુ રહે ?
- ૧૩) ૨૧૧ મણુ બીમાંથી ૨૫ શેર ગળી ગયું તો કેટલું રહ્યું ?
- ૧૪) એક મણુ ઘી આપવું હોય તો કેટલા રૂપીઆ મૂકીને તોળી આપવું ? પાંચશેર કેટલીવાર તોળવું ?
- ૧૫) મણુ દાળ જોઇએ છે, તેમાં ૩૨ શેર છે તો બીજી કેટલી લાવવી ?
- ૧૬) અધમણીઓ, દશશેરી, અને પાંચશેરી એક ત્રાજવામાં મૂકીએ તો કેટલા શેર તોળાય ?
- ૧૭) ૦૧૧૧ મણુ તે ૩૭ શેરથી કેટલું ઓછું ? ૩૭ શેર તે ૦૧૧૧ મણુથી કેટલું વધારે ?
- ૧૮) મણુમાં ૧૦ શેર ઓછું તે કેટલા મણુ કહેવાય ?
- ૧૯) મણુ તોળવા માટે બેશેરીથી કેટલી વખત તોળવું ?
- ૨૦) અઢીશેર કેટલી વખત લઇએ તો મણુ થાય ? મણુની અઢીશેરી કેટલી ? મણુનો ૧૬ મો ભાગ શું ?
- ૨૧) કેટલી વખત સવાશેર લઇએ તો મણુ થાય ?
- ૨૨) સાત વખત દશ શેર તોળી આપ્યું તો કેટલા મણુ થયું ?
- ૨૩) એક તામડીમાં ૮ શેર દૂધ માય છે, મારે ૨ મણુ દેવું હોય તો કેટલી વખત ભરી લેવી ?
- ૨૪) મણુના શેર કેટલા ? શેરનાં અઘાળ કેટલા ? મણુના અઘાળ કેટલા ?

- ૨૫) ૧૥ મણુ આનાજ છે, રાજ બશર વાપરીએ તો કેટલા દિવસ ચાલે? અને જો રાજ ૩ શર વાપરીએ તો કેટલા દિવસ ચાલે?
- ૨૬) શરથી મણુ કેટલા ગણા. શર એ મણુનો કેટલામો ભાગ?
- ૨૭) ૨૥ મણુ ૩ શરમાં કેટલું ઉમેરીએ તો ૩ મણુ થાય?
- ૨૮) ૧૥ મણુમાં ૪૥ શર ગોઠવું તે કેટલા શર?
- ૨૯) પાંચલાના ૨૥ શર ચોખ્ખા મળે તો મણુનું શું પડ્યું?
- ૩૦) અઢીશરના એ આના આપ્યા તો મણુનું શું આપ્યું?
- ૩૧) ૩. ૪૧) એ મણુ ઘી મળે તો ૧૥ મણુનું શું આપ્યું?
- ૩૨) ૯ વખત અઢીશર ચણા લીધા તો તે કેટલા થયા?
- ૩૩) ૩૫ શર આનાજ આપ્યું હોય તો સવાશેરીથી કેટલી વખત તોળી આપ્યું? અઢીશેરીથી કેટલી વખત તોળવું પડે?
- ૩૪) અઢીશર કેટલી વખત લઈએ તો ૧૥ મણુ થાય?
- ૩૫) ૨૥ મણુ તોળવા માટે કેટલા અઢમણીઆ મૂક્યા?
- ૩૬) અઢી મણુની પાંચશેરી કેટલી? કેટલી પાંચશેરીનો ભાર ૨૥ મણુ જેટલો થાય?
- ૩૭) અઢમણીઆ ને પાંચશેરી વડે ૧૫ શર શી રીતે તોળી આપ્યું?
- ૩૮) મારી પાસે દશશેરો છે, તેનાથી ૨૥ શર શી રીતે તોળી આપ્યું?
- ૩૯) મારી પાસે ૧ શરનું, ૩ શરનું, ૯ શરનું અને ૨૭ શરનું એવાં ચાર કાટલાં છે, તે વડે ૧૯, ૨૩, ૨૯, ૩૯ શર શી રીતે તોળી આપ્યું?
- ૪૦) ઉપલા કાટલાં વડે ૧, ૨, ૩, ૪, ૫ એમ ૪૦ શર સુધી કેવી રીતે તોળી આપ્યું?

પ્રકરણ ૪.

વજન અને કિંમત સંબંધી સમજ.

અચ્છર જે વખત લાઇએ તો કેટલું થાય? અચ્છરનું બમણું કેટલું? પાશેરનું બમણું કેટલું? નવટાંકનું બમણું કેટલું? અધોળનું બમણું કેટલું? સવા રૂપીઆબારનું બમણું કેટલું?

અધમણુ જે વખત લાઇએ તો કેટલું થાય? દશશેરનું બમણું કેટલું? પાંચશેરનું બમણું કેટલું? અઢીશેરનું બમણું કેટલું? સવાશેરનું બમણું કેટલું?

અચ્છરને	રૂ.	૧)	પડે તો	શેરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
પાશેરનો	રૂ.	૧)	પડે તો	અચ્છરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
નવટાંકનો	રૂ.	૧)	પડે તો	પાશેરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
અધોળનો	રૂ.	૧)	પડે તો	નવટાંકનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
અધમણુનો	રૂ.	૧)	પડે તો	મણુનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
દશશેરનો	રૂ.	૧)	પડે તો	અધમણુનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
પાંચશેરનું	રૂ.	૧)	પડે તો	દશ શેરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
અઢીશેરનો	રૂ.	૧)	પડે તો	પાંચશેરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)
સવાશેરનો	રૂ.	૧)	પડે તો	૨૥ શેરનું	થું?	જ. રૂ. ૨)

ઉપરના હિસાબમાં તમે વજન કેટલા ગણી લીધું? જ. બમણું. કિંમત કેટલા ગણી આપી? જ. બમણી. બમણું વજન લાઇએ તો કિંમત કેટલી આપવી પડે? જ. બમણી. ચાર ગણું વજન લાઇએ તો કિંમત કેટલી આપવી પડે? ચારગણી. આઠ ગણું વજન લાઇએ તો કિંમત કેટલી આપવી પડે? જ. આઠગણી.

ઉપરના હિસાબો પરથી કઈ રીત નીકળી ? જ.

૧) જેટલા ગણું વજન લઈએ તેટલા ગણી કિંમત આપવી પડે.

બમણી કિંમત આપીએ તો વજન કેટલા ગણું મળે ? જ.
બમણું. ચાર ગણી કિંમત આપીએ તો વજન કેટલા ગણું મળે ?
જ. ચાર ગણું વજન મળે. આ ઉપરથી કઈ રીત નીકળી ? જ.

૨) જેટલા ગણી કિંમત આપીએ તેટલા ગણું વજન મળે.

શેરનું અડધું કેટલું ? અચ્છેરનું અડધું ? પાશેરનું અડધું ?
નવટાંકનું અડધું ? અઘોળનું અડધું કેટલું ?

મણનું અડધું કેટલું ? અધમણનું અડધું કેટલું ? દસશેરનું
અડધું ? પાંચશેરનું અડધું ? અઢીશેરનું અડધું ? સવાશેરના અઘોળા
કેટલા ? સવાશેરનું અડધું ?

શેરનો	૩. ૧) પડે તો અચ્છેરનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
અચ્છેરનો	૩. ૧) પડે તો પા શેરનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
પાશેરનો	૩. ૧) પડે તો નવટાંકનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
નવટાંકનો	૩. ૧) પડે તો અઘોળનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
અઘોળનો	૩. ૧) પડે તો સવા રૂપીઆબારનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
મણનો	૩. ૧) બેસે તો અધમણનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
અધમણનો	૩. ૧) બેસે તો દસશેર કે ૦૧ મણનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
દસશેરનો	૩. ૧) બેસે તો પાંચશેરનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
પાંચશેરનો	૩. ૧) બેસે તો અઢીશેરનું	શું બેશે ? જ. ૩. ૦૥
અઢીશેરનો	૩. ૧) બેસે તો સવાશેરનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥
સવાશેરનો	૩. ૧) બેસે તો દસ અઘોળનું	શું બેસે ? જ. ૩. ૦૥

ઉપરના હિસાબોમાં તમે વજનનો ફેરલામો ભાગ લીધો? જ. અડધો ભાગ. કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપ્યો? જ. અડધો ભાગ. વજનનો ચોથો ભાગ લઈ એ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. ચોથો ભાગ. વજનનો આઠમો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. આઠમો ભાગ. વજનનો સોળમો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. સોળમો ભાગ. વજનનો ૩૨ મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. ૩૨ મો ભાગ. વજનનો ૪૦ મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. ૪૦ મો ભાગ. વજનનો ૧૬૦૦ મો ભાગ લઈએ તો કિંમતનો ફેરલામો ભાગ આપવો પડે? જ. સોળસેમો ભાગ. આ ઉપરથી કઈ રીત નીકળી?

જ. ૩) વજનનો જેટલામો ભાગ લઈએ તેટલામો ભાગ કિંમતનો આપવો પડે.

કિંમતનો અડધો ભાગ આપીએ તો વજનનો ફેરલામો ભાગ મળે? જ. અડધો. કિંમતનો ચોથો ભાગ આપીએ તો વજનનો ફેરલામો ભાગ મળે? જ. ચોથો ભાગ મળે. આ ઉપરથી કઈ રીત નીકળી?

જ. ૪) કિંમતનો જેટલામો ભાગ આપીએ તેટલામો ભાગ વજનનો મળે.

ત્રીજી ચોપડીનો ડિક્ટેશન શિક્ષક વ્રણ આના.

સુરત જિલ્લાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” વ્રણ આના.

મુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૩ આના.

રૂપીઆના અડધા ૨	શેરના અઢેરો ૨	મણના અધમણીઆરે
રૂપીઆના પાવલા ૪	શેરના પાશેરા ૪	મણના દસશેરા ૪
રૂપીઆની બેઆની ૮	શેરના નવટાંકા ૮	મણની પાંચશેરી ૮
રૂપીઆના આના ૧૬	શેરના અઘોળા ૧૬	મણની અઢીશેરી ૧૬
રૂપીઆના ઢણુ ૩૨	શેરના ૧૬૩ ભાર ૩૨	મણની સવાશેરી ૩૨
રૂ.ના અઢી દોકડા ૪૦	શેરના રૂ. ભાર ૪૦	મણના શેર ૪૦

દોકડાની ધાત.

૬૧ દોકડાનો રૂ.	૦) —
૧૨૧ દોકડાના રૂ.	૦) =
૧૮૧ દોકડાના રૂ.	૦) =
૨૫ દોકડાનો રૂ.	૦૧
૩૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ —
૩૭૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ =
૪૩૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ =
૫૦ દોકડાનો રૂ.	૦૧
૫૬૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ —
૬૨૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ =
૬૮૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ =
૭૫ દોકડાનો રૂ.	૦૧
૮૧૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ —
૮૭૧ દોકડાનો રૂ.	૦૧ =

૯૩૧૧ દોકડા રૂ. ૦૧ =

૧૦૦ દોકડા રૂ. ૧)

૧૦૦ દોકડાનો રૂ. ૧)

૨૦૦ દોકડાના રૂ. ૨)

૩૦૦ દોકડાના રૂ. ૩)

૪૦૦ દોકડાના રૂ. ૪)

૫૦૦ દોકડાના રૂ. ૫)

૬૦૦ દોકડાના રૂ. ૬)

૭૦૦ દોકડાના રૂ. ૭)

૮૦૦ દોકડાના રૂ. ૮)

૯૦૦ દોકડાના રૂ. ૯)

૧૦૦૦ દોકડાના રૂ. ૧૦)

૧ દોકડો લગભગ ૨ પાઈ

શેરનાં લેખાંની કુંચીઓ.

૧. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ અડધાનું અચ્છર
૨. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ પાવલાનું પાશેર
૩. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલીજ બેઆનીનું નવટાંક
૪. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ આનાનું અધાળ
૫. જેટલે રૂપીએ શેર તેટલાજ ઢ્યુનું ૧૧ રૂપીઆભાર
૬. જેટલે રૂપીએ શેર તેથી અઢી ગણે x દોકડે રૂપીઆભાર
૭. જેટલે આને શેર તેટલાજ ઢ્યુનું અચ્છર
૮. જેટલે આને શેર તેટલાજ સવાકાનું પાશેર
૯. જેટલે આને શેર તેટલાજ અધેલાનું નવટાંક
૧૦. જેટલે આને શેર તેટલાજ *ઉપઆનાનું અધાળ
૧૧. જેટલે આને શેર તેથી અઢી ગણી બદામે રૂપીઆભાર
૧૨. જેટલા આનાનું અધાળ તેટલાજ રૂપીઆનું શેર

મણનાં લેખાંની કુંચીઓ.

૧. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ અડધાનું અધમણ
૨. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ પાવલાનું દસશેર
૩. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલીજ બેઆનીનું પાંચ શેર
૪. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ આનાનું અઢી શેર
૫. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ ઢ્યુનું સવાશેર
૬. જેટલે રૂપીએ મણ તેટલાજ સવાકાનું દસ અધાળ
૭. જેટલે રૂપીએ મણ તેથી અઢી ગણે દોકડે શેર
૮. જેટલે આને મણ તેટલાજ ઢ્યુનું અધમણ

xએક દોકડાની લગભગ ૨ પાઇ થાય, *૧ ઉપઆનાની ૦૩૩ પાઇ

- ૯) જેટલે આને મણુ તેટલાજ સવાકાનું દસશેર
 ૧૦) જેટલે આને મણુ તેટલાજ અધેલાનું પાંચ શેર
 ૧૧) જેટલે આને મણુ તેટલાજ ઉપઆનાનું અઢી શેર
 ૧૨) જેટલે આને મણુ તેથી અઢીગણી બદામે શેર
 ૧૩) જેટલા આનાનું ૨૥ શેર તેટલાજ રૂપીઆનું મણુ,
 રૂપીઆભારના અધોળ અને શેરની અઢીશેરી
 કરવાની સહેલી રીત.

૧. રૂપીઆભાર=૦૥ અધોળ થાય છે, માટે જે રૂપીઆભાર સવાયાના આંકમાં આવે તેના અધોળા થઇ શકે. રૂપીઆભારમાં જેટલી વખત સવા હોય તેના અર્ધા કરવાથી અધોળ થાય તેજ મુજબ શેરની અઢીશેરી પણ થાય. જેમકે ૨૭૥ રૂપીઆભારના અધોળ કેટલા? ૨૭૥ શેરની અઢીશેરી કેટલી? $૨૭૬ \div ૧૧ = ૨૨$, $૨૨ \times ૦૥ = ૧૧$ અધોળ. $૨૭૬ \div ૧૧ = ૨૨$, $૨૨ \times ૦૥ = ૧૧$ અઢીશેરી,

મનોયત્ન ૬.

- ૧) રૂ. ૧)નું શેર તો ૧ અધોળનું થું?
- ૨) રૂ. ૨) નું શેર તો ૧ અધોળનું થું?
- ૩) રૂ. ૫) નું શેર તો અધોળનું થું?
- ૪) રૂ. ૭૦ નું શેર તો અધોળનું થું?
- ૫) રૂ. ૭૦ નું શેર તો નવટાંકનું થું?
- ૬) રૂ. ૭૦ નું શેર તો શેર ૧૦ નું થું?
- ૭) રૂ. ૧૮૦૦ નું શેર તો અધોળનું થું?
- ૮) રૂ. ૨૩૦૦ નું શેર તો ૦૧ શેરનું થું?

- ૯) રૂ. ૪૥ નું શેર તો ૨૥ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૦) રૂ. ૧૫૥ નું શેર તો ૪૥ પૈસાભારનું થું ?
 ૧૧) રૂ. ૧૮૥ નું શેર તો ૧૫ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૨) રૂ. ૧૫) નું શેર તો રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૩) રૂ. ૧૦) નું શેર તો ૨ રૂપીઆભારનું થું ?
 ૧૪) ૭૥ આનાનું અઘોળ તો શેરનું થું ?
 ૧૫) રૂ. ૧૮૮૥ નું ૨૥ રૂપીઆભાર તો શેરનું થું ?
 ૧૬) ૧૦૥ આનાનું અઘોળ તો શેરનું થું ?
 ૧૭) રૂ. ૦)૮૮ નું ૪૥ પૈસાભાર તો શેરનું થું ?
 ૧૮) રૂ. ૦)૮૮ નું શેર તો નવટાંકનું થું ?
 ૧૯) ૨૥ આનાનું નવટાંક તો શેરનું થું ?
 ૨૦) રૂ. ૧) નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૧) રૂ. ૨) નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૨) રૂ. ૪) નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૩) રૂ. ૩૥ નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૪) રૂ. ૮૥૥ નું મણુ તો ૫ શેરનું થું ?
 ૨૫) રૂ. ૬૧ નું મણુ તો ૦૧ મણુ ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૬) રૂ. ૨૩૥૥૮ નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૭) રૂ. ૧૭૮ નું મણુ તો ૦૧ મણુનું થું ?
 ૨૮) રૂ. ૭૥ નું મણુ તો ૨૥ શેરનું થું ?
 ૨૯) રૂ. ૧૥ નું મણુ તો ૫ શેરનું થું ?
 ૩૦) રૂ. ૨૮૥૥ નું મણુ તો ૧૫ શેરનું થું ?
 ૩૧) રૂ. ૨૫) નું મણુ તો ૧ શેરનું થું ?

- ૩૨) ૩. ૩૭૧ નું મણુ તો ૨ શેરનું શું ?
 ૩૩) ૪૧૧ આનાનું ૨૧૧ શેર તો મણુનું શું ?
 ૩૪) ૩. ૦૧૦૧ નું ૨૧૧ શેર તો મણુનું શું ?
 ૩૫) ૩૧૧ આનાનું ૨૧૧ શેર તો મણુનું શું ?
 ૩૬) ૩. ૦૧૧૧૧ નું ૨૧૧ શેર તો ૧ મણુનું શું ?
 ૩૭) ૩. ૦૧૧૧૧ નું મણુ તો ૫ શેરનું શું ?
 ૩૮) ૩. ૦૧૧૧ નું ૫ શેર તો મણુનું શું ?
 ૩૯) ૩. ૧) નું ૭ શેર તો એક આનાનું કેટલું ?
 ૪૦) ૩. ૧) નું ૪૧૧ શેર તો ૩. ૦૧ નું કેટલું ?
 ૪૧) ૩. ૧) નું ૩ મણુ તો એક આનાનું કેટલું ?
 ગુજરાતના ઇતિહાસની વાર્તારૂપી છંદ

૪૨) રસિક પ્રશ્નોત્તરમાળા છ આના.

પ્રકરણ ૫.

આંક અને ધાતના વ્યવહારિક પરચુરણ હિસાબ.

મનોયત્ન ૭. સૂચના:-હિસાબ વ્યાવહારમાં લાગુ પાડી પૂછ્યા.

- ૧) ૫ શેરના ૩. ૦૧૧૧૧ તો મણુનું શું ?
 ૨) દસશેરના ૬ આના તો ૨ મણુનું શું ?
 ૩) ૪ આનાનું ૮ શેર તો ૦૧ આનાનું કેટલું ?
 ૪) ૧૨ શેરના ૬ આના તો ૦૧૧ આનાનું કેટલું ?
 ૫) ૩. ૦૧ નું મણુ તો ૧ આનાનું કેટલું ?
 ૬) ૩. ૦૧૧૧ નું મણુ તો ૩. ૦૧૧૧ નું કેટલું ?
 ૭) ૩. ૧) નું ૧૧ શેર તો ૨૧ મણુ ૦૧૧ શેરનું શું ?

- ૮) રૂ. ૨૥ મળ્યું તો ૨૭૥ રૂપિયામાં કેટલા મળ્યા આવે ?
- ૯) રૂ. ૮) નું મળ્યું તો ૨૧૬ રૂપિયાનું કેટલા મળ્યું ?
- ૧૦) રૂ. ૨૧) નું ૧૧ મળ્યું ૨૥ શેર તો ૬ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૧૧) ૬૩ શેરના ૪૨ પૈસા તો ૧૥ શેરનું શું ?
- ૧૨) ૫ પૈસાનું ૩૫ શેર તો ૬ પૈસાનું કેટલું ?
- ૧૩) ૩૦ શેરના ૨૪ પૈસા તો ૬૧ શેરનું શું ?
- ૧૪) મળ્યુંના ૨૥ રૂપિયા તો ૭૥ રૂપિયાનું કેટલા મળ્યું ?
- ૧૫) રૂ. ૨૫) નું ૧૥ મળ્યું તો ૭૥ મળ્યુંનું શું ?
- ૧૬) ૩ મળ્યુંના ૩૥ રૂપિયા તો ૧૨ રૂપિયાનું શું ?
- ૧૭) ૨૭ મળ્યુંના ૧૬૨ રૂપિયા તો ૧૨ રૂપિયાનું શું ?
- ૧૮) ૦૥ મળ્યું ૭ શેરનો ૧ રૂપિયા તો ૧૥ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૧૯) ૭ મળ્યું તેલના ૧૦૫ રૂપિયા તો ૩ મળ્યું તેલનું શું ?
- ૨૦) રૂપિયા ૨૪)નું ૩૦ મળ્યું તો ૧૮ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૨૧) રૂ. ૧૧ નું ૧૥ મળ્યું તો ૯૩૥ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૨૨) ૧૨ શેરના ૩૦ આના તો ૭૥ આનાનું કેટલું ?
- ૨૩) ૪૫ તસુના ૧૫ આના તો રૂ. ૧,૨૥૥ નું કેટલું ?
- ૨૪) ૮ આનાનું શેર તો ૧૦ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૨૫) એક પૈસાનું ૨૥ શેર તો રૂ. ૧) નું કેટલું ?
- ૨૬) રૂ. ૦૥ નું શેર તો ૧૧ મળ્યુંનું શું ?
- ૨૭) રૂ. ૨૥ નું મળ્યું તો ૩૦ મળ્યુંનું શું ?
- ૨૮) ૫ શેરનો ૧૥ રૂપિયા તો ૧૥ મળ્યુંનું શું ?
- ૨૯) રૂ. ૧૥ નું મળ્યું તો ૬૯ રૂપિયાનું કેટલું ?
- ૩૦) રૂ. ૧) નું ૦૥ શેર તો ૫૧ રૂપિયાનું કેટલું ?

- ૩૧) રૂ. ૦૫૦ શેર તો ૬૧ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૩૨) રૂ. ૦)ના નું અધાળ તો શેરનું થું ?
 ૩૩) રૂ. ૧)નું ૧૥ મણુ તો ૪૮ મણુનું થું ?
 ૩૪) રૂ. ૧)ની ૨૪ પેનશીલ તો ૧૧ રૂપિયાની કેટલી ?
 ૩૫) રૂ. ૧૧ ની ૨૥ શેર બરફી મળે તો રૂ. ૬) ની કેટલી આવે ?
 ૩૬) મણુ ધર્મમાંથી ૮ વખત સરખા દળવા આપ્યા ત્યારે દરેક વખતે કેટલા આપ્યા હશે ?
 ૩૭) ૫૦ માણસો વચ્ચે ૨૥ મણુ દૂધ વપરાયું ત્યારે ૭ માણસે કેટલું દૂધ પીધું હશે ?
 ૩૮) એક શેરની ૩ ફેરી ચઢે ત્યારે ૧૧ મણુની કેટલી ચઢશે ?
 ૩૯) રૂ. ૧)ની ૨૩ શેર જીવાર મળે તો ૦૥ મણુ ૮૥૥ શેરનું થું ?
 ૪૦) ૬ ફેરીનો રૂ. ૧) બેસે તો ૨૥ રૂપિયામાં કેટલી ફેરી આવે ?
 ૪૧) રૂ. ૬)ની મણુ ફેરી મળે તો રૂ. ૧૭૪)ની કેટલા મણુ આવશે ?
 ૪૨) રૂ. ૧)નું ૦૥૥ શેર ઘી મળે તો રૂ. ૩૦૦)નું કેટલું આવશે ?
 ૪૩) ૧૥ શેરના જા રૂપિયા તો ૧ શેરનું થું ?
 ૪૪) ૧૥ શેરના ૬૦ પતાસાં ચઢે તો ૨૥ શેરનાં કેટલાં ચઢશે ?
 ૪૫) મણુ કારેલાના ૨૥ રૂપિયા તો ૦૥૥ મણુનું થું ?
 ૪૬) રૂ. ૬)નું ૧૥ મણુ તો મણુનું થું ?
 ૪૭) ૨૥ મણુના ૧૨૥ રૂપિયા તો ૭ મણુનું થું ?
 ૪૮) ૪ પાઈની ૩ પેન તો ૪ આનાની કેટલી ?
 ૪૯) ૩ આનાનું એક શેર તો ૦૥૥ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૫૦) રૂ. ૧૬૥ નું ૧૥ મણુ તો ૧૩૥૥ રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૫૧) ૨૥ મણુના ૧૨૥ રૂપિયા તો જા રૂપિયાનું કેટલું ?
 ૫૨) ૪ શેરનો ૧૧ રૂપિયા તો મણુનું થું ?

- ૫૩) ૩. ૯)નું ૧૩૫ મણુ તો ૭ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૫૪) ૩. ૧૬૧ નું ૧૩ મણુ તો ૩૭૫ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૫૫) ૨૧) શેર આના ૩. ૨૬૧ બેસે તો ૩. ૩૫ માં કેટલી આવશે ?
- ૫૬) ૩ મણુ લેણના ૩. ૪૫) બેસે તો ૧૦ શેરનું શું ?
- ૫૭) ૩. ૨૫ થી ૩. ૭૨૫ રૂપીઆ કેટલા ગણા છે ?
- ૫૮) ૩. ૧૫ ની એક ટોપી તો ૭૩૫ રૂપીઆમાં કેટલી ટોપી આવશે ?
- ૫૯) ૩. ૭૩૫ માં ૩. ૧૫ કેટલી વાર છે ?
- ૬૦) ૧૫ રૂપીઆ ૩. ૭૩૫ માં કેટલી વાર છે ?
- ૬૧) ૩. ૪)નું શેર તો ૫ રૂપીઆભારનું શું ? નવટાંકનું શું ?
- ૬૨) ૩. ૫)નું શેર તો ૩ પાશેરનું શું ?
- ૬૩) ૩. ૮ નું શેર તો ૩. ૬)નું કેટલું ?
- ૬૪) ૩. ૯)નું શેર તો ૩. ૨૧ નું કેટલું ?
- ૬૫) ૩. ૪૫૫ નું શેર તો ૩. ૨૧ નું કેટલું ?
- ૬૬) ૩. ૨૫ નું શેર તો ૩. ૪૦)નું કેટલું ?
- ૬૭) ૩. ૬)નું શેર તો ૧૦ આનાનું કેટલું ?
- ૬૮) ૩. ૧૫ નું શેર તો ૩. ૪૯૫ નું કેટલું ?
- ૬૯) ૩. ૧૫ નું શેર તો ૩. ૪૯૫૫ નું કેટલું ?
- ૭૦) ૩. ૦૫૫ નું શેર તો ૩. ૫૨૫ નું કેટલું ?
- ૭૧) ૩. ૨૫ નું શેર તો ૩. ૫૨૫ નું કેટલું ?
- ૭૨) ૩. ૦)નું રૂપીઆભાર તો શેરનું શું ?
- ૭૩) ૩. ૦)નું ૫ શેર તો મણુનું શું ?
- ૭૪) ૩. ૧૫ નું ૧૦ શેર તો ૧૫ મણુનું શું ?
- ૭૫) ૩. ૩) નું ૫૫ મણુ તો ૨૫ શેરનું શું ?
- ૭૬) ૩. ૦૧ નું ૧૧ શેર તો ૫૫ મણુનું શું ?

- ૭૭) રૂ. ૨૦૦ શેર તો મળુનું શું ?
 ૭૮) રૂ. ૨૦૦ નું શેર તો અધોભારનું શું ?
 ૭૯) રૂ. ૬૦૦ નું શેર તો પાશેરનું શું ?
 ૮૦) રૂ. ૨૦૦ નું શેર તો દસ રૂપીઆનું શું ?
 ૮૧) રૂ. ૮૦૦ નું શેર તો ૧૮ પૈસાભારનું શું ?
 ૮૨) રૂ. ૪૦૦ નું શેર તો ૮ અધોભારનું શું ?
 ૮૩) રૂ. ૭૦૦ નું શેર તો ૪ નવટાંકનું શું ?
 ૮૪) રૂ. ૧૭૦૦ નું શેર તો ૨૦ રૂપીઆભારનું શું ?
 ૮૫) રૂ. ૨૧૦૦ નું એક શેર તો ૩૦ રૂપીઆભારનું શું ?
 ૮૬) રૂ. ૨૦૦ નું શેર તો ૦૦૦ શેરનું શું ?
 ૮૭) રૂ. ૫૦૦ નું શેર તો ૧૨ અધોભારનું શું ?
 ૮૮) રૂ. ૨૦૦ નું શેર તો ૧૦૦ અચ્છેરનું શું ?
 ૮૯) રૂ. ૩૦૦ નું શેર તો ૬ નવટાંકનું શું ?
 ૯૦) રૂ. ૨૨૦૦ નું ૨૦૦ શેર તો ૬ રૂપીઆનું કેટલું ?
 ૯૧) રૂ. ૦૧ નું ૧૦ રૂપીઆભાર તો ૨૦૦ શેરનું શું ?
 ૯૨) રૂ. ૦૦૦ નું પાંચ રૂપીઆભાર તો ૨૦૦ શેરનું શું ?
 ૯૩) રૂ. ૦૦૦ નું ૨૦૦ રૂપીઆભાર તો શેરનું શું ?
 ૯૪) રૂ. ૦૦૦ નું પાંચ રૂપીઆભાર તો ૨ શેરનું શું ?
 ૯૫) રૂ. ૧૫૦૦ નું ૭૦૦ રૂપીઆભાર તો ૧ શેરનું શું ?
 ૯૬) રૂ. ૧૧૦૦ નું મળુ તો ૪ અઢીશેરનું શું ?
 ૯૭) ૩ આનાનું ૨૦૦ શેર તો મળુનું શું ?
 ૯૮) રૂ. ૦૦૦ નું શેર તો મળુનું શું ?
 ૯૯) રૂ. ૦૦૦૦ નું શેર તો મળુનું શું ?
 ૧૦૦) રૂ. ૦૧ નું ૨૦૦ શેર તો મળુનું શું ?

- ૧૦૧) ૨૥ શેરના ૩ આના તો મણુનું શું ?
 ૧૦૨) ૫૦ શેરનો ૧૧ આનો તો શેરનું શું ?
 ૧૦૩) નવટાંકનો ૧૧ આનો તો શેરનું શું ?
 ૧૦૪) ૨૧ આનાનું નવટાંક તો અચ્છેરનું શું ?
 ૧૦૫) ૩. ૨૥ નું શેર તો ૩૫૧આનું કેટલું ?
 ૧૦૬) ૧૧ મણુના ૩. ૧૦) તો અઢીશેરનું શું ?
 ૧૦૭) ૩. ૫)નું મણુ તો ૩. ૧)નું કેટલું ?
 ૧૦૮) ૩. ૨૦)નું મણુ તો ૩. ૨૥ નું કેટલું ?
 ૧૦૯) ૩. ૦૥૬નું શેર તો ૧૧ શેરનું શું ?
 ૧૧૦) ૩. ૦૥ નું પાંચ ૩૫૧આભાર તો શેરનું શું ?
 ૧૧૧) ૧૧ આનાની શેર પાપડી મળે તો ૧૧ મણુ ૩ શેરનું શું ?
 ૧૧૨) ૨૥ ૩૫૧આભારના ચાર આના તો શેરનું શું ?
 ૧૧૩) ૩ શેરના ૩ ૯) તો ૦૥૬ મણુનું શું ?
 ૧૧૪) ૩. ૦) નું ૧૧ શેર તો મણુનું શું ?
 ૧૧૫) ૨૥ શેરનો ૩. ૧) તો મણુનું શું ?
 ૧૧૬) ૩. ૦૧ નું શેર તો મણુનું શું ?
 ૧૧૭) ૪ શેરના ૬ ૩૫૧આ તો ૩૯ શેરનું શું ?
 ૧૧૮) ૨૭ પાઈનું શેર દૂધ મળે તો ૩. ૧૥૬નું કેટલું ?
 ૧૧૯) ૫ અઘોળના ૭૧ આના તો શેરનું શું ?
 ૧૨૦) ૩. ૧૥ અંચે મણુ મીઠું મળે તો ૩ આનાનું કેટલું આવે ?
 ૧૨૧) ૩. ૧૨૥ નું મણુ તો ૧૧ ૩૫૧આમાં કેટલું આવશે ?
 ૧૨૨) એક આનાનું શેર ૦)૦૥૬ ધી મળે તો ૩. ૧)નું કેટલું ?
 ૧૨૩) ૩. ૦) નું અઘોળ ધી મળે તો શેરનું શું ?

- ૧૨૪) ૨૥ શેરના ૩ આના તો શેર ૧૧૮૫૦ શું ?
- ૧૨૫) ૧૧ શેર દૂધનો એક આનો ૩. ૧૧ તું કેટલું ?
- ૧૨૬) એક આનાનું ૨૧ શેર તો ૨૧ મળુનું શું ?
- ૧૨૭) ૧૬ રૂપિયાનું ૧ મળુ તો ૨૧ શેરનું શું ?
- ૧૨૮) ૩. ૦૧૧૮૫ તું ૨૧ શેર તો ૩. ૧૫) તું કેટલું ?
- ૧૨૯) ૨૦ ધાના ૫ રૂપિયા તો ૩ ધાનું શું ?
- ૧૩૦) ૧ રૂપિયાનું ૦૧૧ શેર તો ૧૧ મળુનું શું ?
- ૧૩૧) ૫ આનાનું ૨૧ શેર તો મળુનું શું ?
- ૧૩૨) ૫૬ દોઢ પાઈ વટાવીએ તો કેટલી પાઈ આવે ?
- ૧૩૩) ૩૭૧ મળુના કોઠારમાંથી ૧૧ મળુના કેટલા ટોપલા ભરાય ?
- ૧૩૪) મારી પાસે ૩૧૧ મળુ અનાજ છે. કોઠારમાં ૪૦ મળુ માય છે તો કોઠાર ભરવાને કેટલું અનાજ લાવવું ?
- ૧૩૫) ૦૧૧ રૂપિયા કેટલી વાર લઈ તો ૭૨ રૂપિયા થાય ?
- ૧૩૬) ૩. ૭૨)માં ૩. ૦૧૧ કેટલી વાર છે ?
- ૧૩૭) ૩. ૦૧૧ વાળી ૭૨ રૂપિયામાંથી કેટલી ટોપીઓ આવે ?
- ૧૩૮) ૩. ૫૫) માંથી ૦૧૧ રૂપિયાની એક એવી કેટલી ચોપડીઓ આવશે ને શું વધશે ?
- ૧૩૯) મને પહેલે દિવસે ૩. ૩૧૧, બીજે દિવસે ૩. ૧૧૧, ત્રીજે દિવસે ૩. ૨૧૧ અને ચોથે દિવસે ૩. ૧૧૧ ખરચ થયો ત્યારે કુલ કેટલો ખર્ચ થયો ?
- ૧૪૦) ૩૧૧ મળુ જુવાર, ૨૧૧ મળુ ધઉ અને ૬૧ મળુ બાજરી લાવ્યો ત્યારે કેટલા મળુ અનાજ લાવ્યો ? જો દર મળુની સરેરાશ કિંમત ૪ રૂપિયા હોય તો કેટલા રૂપિયા આપવા પડે ?

૩૮] પાંચમી ચોપડીના અર્થ આપ આના.

- ૧૪૧) ૪૥ મણુ પાંચ શેર ધઉમાંથી ૧૧ મણુ દળવા આપ્યા ત્યારે બાકી કેટલા રહ્યા ?
- ૧૪૨) ૩૭૫ શેર ચોખામાં બીજા કેટલા નાખું તો ૧૧ મણુ થાય ?
- ૧૪૩) ૧૫ માઈલ ચાલતાં ૭૫ કલાક લાગે તો ૭૨ માઈલ ચાલતાં કેટલો વખત લાગશે ?
- ૧૪૪) ૩૧. ૧)નું દોઢ વાર કપડું મળે તો ૩૧. ૭૦૦)નું કેટલું આવશે ?
- ૧૪૫) ૬૧ પાંચડીના ૩. ૧૫૨૫ બેસે તો ૧૯ પાંચડીનું શું બેસે ?
- ૧૪૬) ૩. ૨)નું ૦૧ મણુ ૭૫ શેર તો ૩. ૧૮૦)નું કેટલું ?
- ૧૪૭) ૩. ૧૫૫૦ની ૮૭ નારંગી મળે તો ૭ આનાની કેટલી ?
- ૧૪૮) ૧૫૩ રૂપિયાનું ૨૪ તસુ તો ૭ આનાનું કેટલું ?
- ૧૪૯) ૧ રૂપિયાની ૨૪ નારંગી મળે તો ૯ નારંગીનું શું ?
- ૧૫૦) ૧ લીટીમાં ૯ શબ્દ માય છે, તો ૨૩૪ શબ્દની કેટલી લીટી થશે ?
- ૧૫૧) ૩૬ તસુના ૪૫ ૩. બેસે તો ૩ તસુનું શું ?
- ૧૫૨) કેટલા રૂપિયામાંથી ૦૫૫ વાળી ૬૯ ટોપી આવે ?
- ૧૫૩) દરેક બ્રાહ્મણને ૩. ૧૫૫ આપતાં ૩. ૪૯૫ ખરચ થયો ત્યારે કેટલા બ્રાહ્મણો હશે ?
- ૧૫૪) એક નિશાળમાં ૧૩૫ પેંડા વહેંચ્યા શેરના પાંચ પેંડા થાય છે. ત્યારે પેંડા કેટલા શેર હશે ?
- ૧૫૫) કયા કયા પલાખાનો જવાબ ૨૫, ૭૨, ૧૦૮, ને ૧૪૫ આવે ?
- ૧૫૬) દરેક લિખારીને એકેક પાઈ આપતાં ૩૧. ૧)ની પાઈ વપરાઈ ત્યારે લિખારી કેટલા હશે ?
- ૧૫૭) ૧૫૩ મણુ ૯ શેર ખરચી છે, દરેક સાધુને જો ૧૫૩ શેર આપું તો કેટલા સાધુને આપી શકાય ?

૧૫૮) રૂ. ૧૧ છે, બીજા ધોરણના “મુખગણિત શિક્ષક”ના બે

જાના બેસે છે, તો કેટલા “મુખગણિત શિક્ષક” આવશે?

૧૫૯) રૂ. ૩૭૫માં ૧૫ છત્રીલીધી તો એ લેખે ૧૭ છત્રીનું શું બેસે?

૧૬૦) ૨૪ ચોપડીના રૂ. ૩૫૫ બેસે તો ૧૬ ચોપડીનું શું બેસે?

૧૬૧) ૧૭ મણુ બટાકાના રૂ. ૪૨૫ તો રૂ. ૧૫)માં કેટલા મણુ આવે?

૧૬૨) ૭૫ માણુસ વચ્ચે રૂ. ૧૧૨૫ વહેચ્યા તો ૧૫ માણુસના

મળીને કેટલા રૂપીઆ થશે?

૧૬૩) ૪૭ ખુરસીના રૂ. ૧૫૭૫ બેઠા તો ૬૯ ખુરસીનું શું બેસે?

૧૬૪) દોઢ રૂપીઆવાળી ૩૦ ચોપડી લઈને રૂ. ૨૫ વાળી કેટલી

ચોપડી આપવી?

૧૬૫) રૂ. ૮૫માં ૧૭ ખડીઆ મળે છે તો રૂ. ૩૫)માં કેટલા આવશે?

૧૬૬) ૬ મહીનામાં રૂ. ૧૫૬)બચાવું છું તો ૨૩૪) બચાવવાને કેટલો

વખત લાગશે.

૧૬૭) ૬ મણુ લેટના રૂ. ૩૦) તો ૩૬ મણુનું શું?

૧૬૮) ૧૫ કેરીના રૂ. ૩૫૫ તો રૂ. ૫)માં કેટલી કેરી આવશે?

૧૬૯) ૧૭ મણુ દૂધના રૂ. ૧૦૨) તો ૫૧ મણુનું શું?

૧૭૦) ૧૩ ઘોડાના રૂ. ૧૦૪૦ બેઠા તો ૫૨ ઘોડાનું શું બેસશે?

૧૭૧) રૂ. ૩૭) માંથી રૂ. ૨૫ વાળી કેટલી છત્રી આવે ને શું વધે?

૧૭૨) રૂ. ૨૫ વાળી ૭૫ ટોપીલેતાં રૂ. ૧૦૫ વધ્યો ત્યારે કેટલા રૂપીઆ

હોવા જોઈએ?

૧૭૩) કંઈ સંખ્યાને ૧૫ થી ગુણીએ તો ૧૪૪ આવે?

૧૭૪) જો રૂ. ૨૮ વધારે હોત તો ૭ રૂપીઆવાળી ૧૩ ખુરસી લેતાં

૩ રૂપીઆ વધતે, ત્યારે રૂપીઆ કેટલા હોવા જોઈએ?

- ૧૭૫) હું બજારમાં કેટલાક પૈસા લઈ ગયો; ૯ પૈસાની રેવડી, અને
૨ પૈસાના બોર લીધાં, પણ મારા મામા મળ્યા, તેમણે મને
એક આનો આપ્યો ત્યારે મારી પાસે ૫ પૈસા થયા તો ઘેરથી
હું કેટલા પૈસા લઈ નીકળેલો ?
- ૧૭૬) રૂ. ૮) ની મણુ સોપારી મળે તો રૂ. ૨૫ ની કેટલી આવે ?
- ૧૭૭) ૫ શેરના રૂ. ૩૫ તો ૫ મણુનું શું ?
- ૧૭૮) રૂ. ૧) ના બે મણુ લાકડાં મળે તો ૫ શેરનું શું ?
- ૧૮૯) રૂ. ૩૫ એ મણુ તો ૭ શેરનું શું ?
- ૧૮૦) દોઢ આનાનું ૨૫ શેર તો રૂ. ૧૫ નું કેટલું આવે ?
- ૧૮૧) રૂ. ૧) નું ૧૫ શેર ઘી આવે તો ૦૫૫ મણુ ૭૫ શેરનું શું ?
- ૧૮૨) રૂ. ૭૫) નું ૫૬૫ શેર તો ૭ રૂપીઆનું કેટલું ?
- ૧૮૩) ૧ મણુ ૩૫૫ શેરના રૂ. ૨) તો ૭૫ શેરનું શું ?
- ૧૮૪) ૭૫ શેરના રૂ. ૦૫ તો મણુનું શું ?
- ૧૮૫) રૂ. ૦૫ નું ૦૫ મણુ ૧ શેર તો ૫ શેરનું શું ?
- ૧૮૬) ૦૫ મણુ ૭ શેરના રૂ. ૨૫૦૫ તો રૂ. ૦૫૫ નું કેટલું ?
- ૧૮૭) રૂ. ૧) નાનું ૦૫૫ મણુ ૫ શેર તો ૧૪ શેરનું શું ?
- ૧૮૮) રૂ. ૨૫ નું મણુ તો ૩૫૫ શેરનું શું ?
- ૧૮૯) ૨૫ શેરના રૂ. ૦૫૫૫ તો મણુનું શું ?
- ૧૯૦) અઘાળ એલચીના રૂ. ૦) તો શેરનું શું ?
- ૧૯૧) રૂ. ૦૫૫ ૨૫ શેર ખાંડ મળે તો મણુનો ભાવ શું હશે ?
- ૧૯૨) રૂ. ૦) તો નું ૧૫ શેર તો ૧૫ મણુનું શું ?
- ૧૯૩) રૂ. ૦૫૫૫ નું ૩ શેર તો ૧૫ મણુનું શું ?
- ૧૯૪) ૭ શેરના રૂ. ૧) ના તો ૧૭ શેરનું શું ?
- ૧૯૫) રૂ. ૨૫૫૫ નું ૦૫ મણુ ૭ શેર તો ૭ શેરનું શું ?

મુરત જિલ્લાનો નકશો પાંચ આના.

અધાપિ બહાર ન પડેલી એવી

પ્રશ્નોત્તરમાળા

રવ. છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

મુરત જિલ્લાનો મુજરાતની સાં ભૂગોળની ત્રણ આના.
નકશો પાંચ મુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની ૪ આના.
આના. હિંદુસ્તાનની સાં ભૂગોળની ચાર આના.

ડિક્ટેશન શીખવા શીખવવાનું અપૂર્વ સાધન જેમાં:—

- ૧] પાઠવાર અથવા શબ્દો.
- ૨] જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.
- ૩] કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.
- ૪] જોડાક્ષર. ૫] મળતા જોડાક્ષર.
- ૬] પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

બાળપોથીનો	૦-૨-૦	ત્રીજોનો	૦-૩-૦	} ડિક્ટેશન શિક્ષક
પહેલીનો	૦-૨-૬	ચોથીનો	૦-૪-૦	
બીજોનો	૦-૩-૦	પાંચમીનો	૦-૪-૦	

“મુખગણિત શિક્ષક”

બાળવર્ગનો	૦-૧-૬	ત્રીજા ધો.નો	૦-૨-
પહેલા ધો.નો	૦-૧-૯	ચોથા ધો.નો	૦-૪-
બીજા ધો.નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો.નો	૦-૪-

મુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના

સોલ જેન્ટ:-ઈશ્વરલાલ મગનલાલ શાહ. શાહપોર-મુરત.

ગુજરાતના ઇતિહાસની વાર્તાએ રસિક પ્રશ્નોત્તરમાળા છ આના.

